

4. Tertia conclusio, si quis elector haber amicum, vel familiarem, quem certissime sit esse dignum, potest eligere illum, quando non video certissime, & evidenter alium esse dignorem, sed probabilitate tantum. Ratio, quia ea certitudo, qua novit suum familiarum esse dignum habita longa experientia, praeferenda est opinione, que habetur de maiori alterius dignitate, et que elector securior, quando novit hunc certum dignum; de digniori vero est dubius. Sic sanctorum dicta controversi, 3. fol. 1003. & sequenti, & docti juniorum.

5. Ultima conclusio: qui adhibita mediocri diligentia elegerit eum, quem putabat haber verum etiam post Tridentum, sed non esse, non peccavit, quia fecit, quod in eis est. Sic Mercedarius, sup. Gab. 15. q. 7. art. 3. dub. 1. Sanctorum 3. de iust. g. 6. art. 2. post nonam concilii ante 2. arg. contra ipsam, vers. praeceptum maxim. Martini lib. 1. summa, c. 14. q. 32. f. 165. regula 2. Sed notar. ibi regula 4. (quod sequitur quidam dominus junior a me consultus) que los que examinan, est an obligados sua peccata mortali, a deo al Obispo qual es el mas digno, porque delez el Obispo, que no le digan qual es el mas digno, que no digan si son dignos, es en buon romance decir, que lo quiere probar a quien quisiere.

DUBIUM XIII.

An sicut peccat eligens minus dignum omisso digniori, ita etiam peccet minus dignus.

Dicitur est sententia.

Prima dicit peccare eodem modo, & respondet ad simile, quod fides adduci pre facienda sententia: quod quando pater, & extraneus laborant extrema necessitate, non peccat extraneus accipiens panem sibi a filio porrectum, quia jus habet ad tundam vitam suam: ut dignus in concurrens dignioris nullum jus habet ad beneficium: immo peccata contra iustitiam alteri filii conterens. Sit Nav. lib. 1. de ref. c. 2. n. 163. 164. fol. 102.

2. Secunda sententia verior dicit non peccare acceptando. Primo, quia etiam in concurrence dignioris habet jus ad acceptandum, si sibi conferatur, licet confereat peccet, quia collatio in utroque furo est valida: sicut quando pater, & extraneus extremè laborant, extraneus recipiens panem a filio non peccet & habet jus ad acceptandum sibi collatum, licet confereat peccet. Secundo, quia recipiendi beneficium non incumbit confere illud, nec aliorum militia explorare, sed tantum vere, & prudenter sibi conficiunt esse sua sufficientia. Sic videtur tenere Di. Thom. 2. 2. q. 18. art. 3. & tenet etiam ibi Capit. 9. 6. a. 2. q. 2. f. 2. Ad confirmationem ultimam, Sotis 3. de iust. g. 6. art. 2. pos. 9. concl. ver. 1. contra hoc summa continua, s. 2. q. 65. art. 2. contr. 3. f. 1016. Molina lib. 2. de prim. c. 5. n. 75. Perez lib. 1. ordina. tit. 6. 1. 2. fol. 151. vers. dignus autem Adrian. 4. materia. de ref. q. 9. quia incipit, quia iam determinatur est. Ad confirmationem secundi contra 1. conclusi. fol. 138. in parisi, pag. 2. Cov. referens Rocardum, & Scutum 4. diff. 15. in regula pecuniarum, 2. p. 6. q. 7. n. 4. vers. ex his autem. Major 4. diff. 24. q. 8. & 9. q. 10. art. 2. dub. 1. Ledeim. 2. 4. q. 18. art. 2. dub. 9. fol. 251. pag. 4. vers. ter. titulum dictum.

3. An vero minus dignus possit pro se procurare beneficium, & se opponere videns ex hoc impediti digniorum, dicimus infra dub. 47.

DUBIUM XIV.

An pater & filius possint simul in eadem Ecclesia beneficium obtinere.

Hoc dubium potest tractari de filii legitimis, & illegitimi: & de utrifice respondentium est. At in hoc tantum de legitimo.

2. Sit prima conclusio. Filius legitimus factordotus potest esse beneficiarius in Ecclesia, in qua pater eius fuit, immo & succederet illi in eodem beneficio mediate, id est, dummodo aliqua persona media inter patrem, & filium illud beneficium obtinuerit: non tamen in beneficio paterno immediata succedere, id est, ita ut nullus medietate patrem, & filium in eo beneficio. Pater prima part, quod scilicet patris mediate, ex e. transmissa, &c. ad extirpandas, de filii presb. Pater secunda pars, scilicet quod non possit immediata, ex e. ad extirpandas, &c. confitimus, eadem it. Et ratio hujus prohibitions fuit, ne videatur esse successio hereditaria in beneficio. Sic tenent Felin, Calder, Salzedo, Rebuss, ubi citati sunt in 2. conclusione.

3. Sed contrarium est verius, immo quod potest simul esse canonicos cum patre, quia oppositum nullio iure probatur, & cellat ratio prohibitions, quia illegitimus scandalum prabat, quando cum patre mouillat, quod non praberet & dignitatem. Sic tenent Felin, Calder, Salzedo, Rebuss, ubi citati sunt in 2. conclusione.

4. Tertia conclusio: filius legitimus factordotus, vel beneficium in Ecclesia, in qua pater haberet, sed tempore praeferuntur beneficium, an scilicet possit filius illud retinere, rebus beneficiis. Quidam enim dicunt non posse retinere, sed teneri intra tres mensiles regnare, ut disponit ibi. Probatur ex protomodo illius decreti, ex quo colligitur causa finalis, l. finali, f. de bared, inf. c. quia propter, & delectus, in quo processio sic dicitur: Ut paternus incontinentia memoria locis consecratis longissime arceatur. At constat memoria illam regnare, quoties cenerunt filius in ea, Ecclesia.

DUBIUM XV.

An filius intelligimus clericis possit obtinere beneficium in Ecclesia, in qua pater habet, vel habuit beneficium.

C Irca hoc ponam prius quid iuri communis dicendum sit, & mox quid stando in quadam constitutione Clementis VII. quam de hoc editio, referente eam Nav. c. si quando, de rescript. ei nuovo, ex epistola 21. initio, & decreto Trid. sess. 25. de reformis, c. 15. Sit

2. Prima conclusio: filii illegitimi clericorum poterant stando in iure communis succedere mediate in beneficio patris, id est, quando aliquis persona media obtinuerit illud beneficium post patrem. Sicut idem diximus dubio preced. de filiis legitimis. Pater ex e. transmissa, de filii presb. &c. tenet ibi Panorm. num. 5. Nav. in austriaco, quod ponit in e. si quando, de rescript. ei nuovo, in fine totius cop. e. 4. Ripa c. inter ceteras, de rescript. num. 18. Spino speculo res. gloss. 3. n. 20. Mandofus de signatura gratia, it. de dispens. ad beneficium in Ecclesia, in qua pater. Et tatur Clemens VII. in constitutione citata.

3. Secunda conclusio. Non poterant tamen quicunque illegitimi, etiam non spuri, stando in jure communis simul habere beneficium in Ecclesia; in qua pater auctor habebat beneficium aliud; poterant tamen eo mortuo, modo non succedent in beneficio paterno. Sic colligunt ex c. ab abolendam, de filiis de presb. Et ratio prohibitions est, quia illegitimi scandalum praeberent una cum patre ministrans. Sic Nav. d. austriaco, n. 4. Ripa c. inter ceteras, n. 20. Bernardus Diaz praktic. e. 49. a. 4. Sylv. beneficium 3. q. 15. gloss. c. abolendam, vers. in facultibus, & ibi Innocent. Hofton. summa, it. de filii presb. n. 5. Rebuss praxe benefic. it. de dispens. super defectu natalium, p. 47. 38. 39. Panorm. dico c. 4. ab abolendam.

4. Tertia conclusio: stando tamen in constitutione dicta Clementis VII. correta est prima conclusio, & sic non poterant etiam mediate succedere in beneficio paterno. Sic Nav. d. austriaco, n. 4. Spino & Mandofus in prima conclusione citata. At per constitutionem Clementis VII. non est correda secunda conclusio: & sic illa flante poterat illegitimi esse beneficiarius in Ecclesia, in qua pater poterat non succedere in codem beneficio. Sic Nav. n. 4.

5. Quarta conclusio: per decretem Trid. d. c. 15. correcta est ultraque conclusio: & sic definitur ibi, quod nullo modo filii illegitimi clericorum possint in Ecclesia, in qua eorum patres beneficium aliquod habuerint, beneficium aliquod etiam dissimile obtinere: nec in dictis Ecclesiis quo modo ministrare, nec possint beneficia antea obtemperare, scilicet ante publicationem illius decretri Trident. in Ecclesia, in qua pater habet beneficium, retinere, sed teneat intra trium mensium spatium beneficia resignare aut cum alio permute extra illam Ecclesiam, alias ipso iure eius privati existant, & super quaequecumque dispensatione subreptitia censeatur. Sic Nav. d. austriaco, n. 4. & incliper definitur ibi, ut reciproco resignationes, que deinceps a parentibus clericis in favorem filiorum fiunt, utiliter alterius beneficium consequatur, & quaequecumque aliae factae in fraudem hujus decretri, illis non suffragentur. Unde beneficia antea habita non vacant ante trimitem, ac collatio pollea facta est nulla. Nav. lib. 1. conf. in antiquis, & novis, tit. 1. de conf. conf. 1. q. 18. num. 47. & q. 17. n. 46. dicit non posse filium in Ecclesia, in qua pater habuit beneficium, fungi officio subdiaconi, cantoris, vel sacrifitiae, nec aliquando tamquam externum, & peregrinum ibi ministrare in his, vel facere facrum.

Circa quod decretum sunt aliqua notanda.

6. Primum nota, procedere licet pater, qui habuit beneficium in illa Ecclesia, & vivis decelerit ante hujus decretri publicationem, autem enim non poterit filius post illius publicationem beneficium in ea Ecclesia acquirere, etiam omnino dissimile sit. Pater ex decreto: In Ecclesia, in quibus eorum patres habent, vel habuerint beneficium non illi, quo modo ministrare. Et sic Nav. d. austriaco, n. 12. dicit per haec verba, non posse filium illegitimum habere beneficium in Ecclesia, in qua haec pater etiam post 20. & 30. annos a morte illius elapsos. Sic tenent Covar, in quibusdam annotationibus manuscriptis.

7. At gravis est difficultas, quid dicendum sit, si filius ante hujus decretri publicationem obtinere legitime beneficium in Ecclesia, in qua pater habebat, sed tempore praeferuntur beneficium, an scilicet possit filius illud retinere, rebus beneficiis. Quidam enim dicunt non posse retinere, sed teneri intra tres mensiles regnare, ut disponit ibi. Probatur ex protomodo illius decretri, ex quo colligitur causa finalis, l. finali, f. de bared, inf. c. quia propter, & filius ministrare, quod in causa non contingit, & filius assequitur ratione illius regnare, quoties cenerunt filius in ea, Ecclesia. Th. Sanchez Consil. Moral. Tom. I.

beneficium habere, in qua pater vive obierit, vive resignabit, habuit. Secundo probatur ex illis verbis decreti, nee in dictis Ecclesiis (scilicet in quibus patet tuit beneficium) quoque modo ministrare, & sic vetat eos filios in beneficium jam habitus ministrare, nec disponit de re praeterita, sed de vita rei preterita, qui est futurus: nam si intelligeretur, quod deinceps obtinere nequirent, essent ea verba superflua, cum iam id ibi dispositum esset: quod tamen non est dicendum, c. si Papa, de priv. in 6. & 1. si quando, C. de inoff. tef. Sic tenent Nav. d. austriaco, num. 12.

8. Sed verius est contrarium, nempe posse filium illud beneficium retinere, modo pater obierit ante hujus decreti publicationem, vel intra tres mensiles ab illius publicatione: & similiter si pater suum beneficium ante dimittat, vel dimittit intra illos tres mensiles. Probatur, quia Tridentum decretum, dux dicit, Non licet, &c. non loquitur de collationibus antea factis, sed de futuris. Quod inde probatur primo, quia de antea factis expedit disponit ibi Panorm. num. 5. Nav. in austriaco, quod si in presenti, &c. Secundo, quia lex haec est penalitatis, ergo non est extendenda, sed restringenda. Tertiò, quia lex non extendetur ad praterita, c. finali, de confit. l. legi, la 2. C. de letibus, l. de iuris, C. de iuris, c. ante triennium, 31. diff. c. propria, 82. diff. Barol. l. omnes populi, g. principali, f. de just. & iure, Felin, c. cognoscentes, in princ. n. 7. de conf. Part. 1. conf. 49. num. 3. volum. 4. Mandofus de signatura gratia, it. de dispens. ad beneficium in Ecclesia, in qua pater, & Rur. suis scindens ob. Balduz, & Salic. l. regium, C. de regibus. Felin, c. finali, de confit. Nav. c. si quando, de rescript. except. 21. a. n. 1. usque ad 5. quod procedit etiam quando ratio legis habet locum in praeferitis, adduc enim non trahit ut opponatur gloss. Clem. 1. de confess. prob. versus censuus, communiter recepta, ut ait Nav. ibidem, n. 3. quae dicit, summa, it. de filii presb. n. 5. Rebuss praxe benefic. it. de dispens. super defectu natalium, p. 47. 38. 39. Panorm. dico c. 4. ab abolendam.

9. Tercia conclusio. Non poterant tamen quicunque illegitimi, etiam non spuri, stando in jure communis simul habere beneficium in Ecclesia; in qua pater auctor habebat beneficium aliud; poterant tamen eo mortuo, modo non succedent in beneficio paterno. Sic colligunt ex c. ab abolendam, de filiis de presb. Et ratio prohibitions est, quia illegitimi scandalum praeberent una cum patre ministrans. Sic tantum filius intrare tres mensiles teneat dimittere beneficium: ergo si ante hoc decretum, vel ante tres mensiles dicto pater obierit, vel dimittit beneficium, jam omnino servatur in praeferitis antea tempore antecedens, sed tantum ad futurum. Quod si opponatur gloss. Clem. 1. de confess. prob. versus censuus, communiter recepta, ut ait Nav. ibidem, n. 3. quae dicit, summa, it. de filii presb. n. 5. Rebuss praxe benefic. it. de dispens. super defectu natalium, p. 47. 38. 39. Panorm. dico c. 4. ab abolendam.

10. Quarta conclusio: stando tamen in constitutione dicta Clementis VII. correta est prima conclusio, & sic non poterant etiam mediate succedere in beneficio paterno. Sic Nav. d. austriaco, n. 4. Ripa c. inter ceteras, n. 20. Bernardus Diaz praktic. e. 49. a. 4. Sylv. beneficium 3. q. 15. gloss. c. abolendam, vers. in facultibus, & ibi Innocent. Hofton. summa, it. de filii presb. n. 5. Rebuss praxe benefic. it. de dispens. super defectu natalium, p. 47. 38. 39. Panorm. dico c. 4. ab abolendam.

11. Quinta conclusio: per decretem Trid. d. c. 15. correcta est ultraque conclusio: & sic definitur ibi, quod nullo modo filii illegitimi clericorum possint in Ecclesia, in qua eorum patres beneficium aliquod habuerint, beneficium quoque modo ministrare, nec possint beneficia antea obtemperare, scilicet ante publicationem illius decretri Trident. in Ecclesia, in qua pater habet beneficium, retinere, sed teneat intra trium mensium spatium beneficia resignare aut cum alio permute extra illam Ecclesiam, alias ipso iure eius privati existant, & super quaequecumque dispensatione subreptitia censeatur. Sic Nav. d. austriaco, n. 4. & incliper definitur ibi, ut reciproco resignationes, que deinceps a parentibus clericis in favorem filiorum fiunt, utiliter alterius beneficium consequatur, & quaequecumque aliae factae in fraudem hujus decretri, illis non suffragentur. Unde beneficia antea habita non vacant ante trimitem, ac collatio pollea facta est nulla. Nav. lib. 1. conf. in antiquis, & novis, tit. 1. de conf. conf. 1. q. 18. num. 47. & q. 17. n. 46. dicit non posse filium in Ecclesia, in qua pater habuit beneficium, fungi officio subdiaconi, cantoris, vel sacrifitiae, nec aliquando tamquam externum, & peregrinum ibi ministrare in his, vel facere facrum.

Circa quod decretum sunt aliqua notanda.

12. Primum nota, procedere licet pater, qui habuit beneficium in illa Ecclesia, & vivis decelerit ante hujus decretri publicationem, autem enim non poterit filius post illius publicationem beneficium in ea Ecclesia acquirere, etiam omnino dissimile sit. Pater ex decreto: In Ecclesia, in quibus eorum patres habent, vel habuerint beneficium non illi, quo modo ministrare. Et sic Nav. d. austriaco, n. 12. dicit per haec verba, non posse filium illegitimum habere beneficium in Ecclesia, in qua haec pater etiam post 20. & 30. annos a morte illius elapsos. Sic tenent Covar, in quibusdam annotationibus manus-

criptis.

13. Tandem nota, quid dicendum sit, si filii clericorum illegitimi habebant accessus, regreflui, vel coadjutorias ad aliquod beneficium, in Ecclesia, in qua parentes habuerunt beneficium, an possint per eos accessus, vel regreflui, vel coadjutorias assequi ea beneficia; videtur enim posse: tum quia hoc decretum non loquitur de praeteritis, ut dixi, in causa quo simili pater, & filius ministrant, quod in causa non contingit, & filius assequitur ratione illius regreflui, accepit. At constat memoria illam regreflui, quoties cenerunt filius in ea, Ecclesia.

F 4
torias

toria praeferitas, sed tantum futuras post Concilium: ergo non dicendum est d. cap. 15. esse contrarium, & collere futuras. Sed dicendum est, non posse: tum quia consequtio illius beneficii non est præterita, sed futura, & post decreta Concilii, licet sit exequitio quadam aliis praeteriti: quia ii, qui habent accelus, regresus, & coadiutorias, non habent beneficia, nec alium iuris in eis, sed tantum ad ea; & ita potest dicendum ea quætere: at hoc decretum prohibet illegitimos post illud accipere beneficium, quod in Ecclesia, in qua pater habuit. Tum etiam, quia Concilium eadem, f. 1. t. dum non improbat accelus, regresus, & coadiutorias, intellexit in omnibus legitime natis, & etiam in illegitimis, quando per eas non preterdunt beneficia in Ecclesia, in qua parentes obtinuerunt. Sic tenet Nav., in *sanc.*, quod ponit post e. sequente, de *reip. clauz.*, à n. 5. usque ad 11. Et *Cos.* in *annuntiatione* illius.

DUBIUM XVI.

An possint filii, sive legitiimi, sive illegitimi, habere pensionem super fructibus beneficiorum, quæ eorum parentes obtinuerunt, vel obtinuerunt?

Hec quæstio tractari potest stando in jure communiquantico, & stando in decreto Trident. f. 25. c. 15. de reforma.

2. Et stando in jure communiquantico, dicunt non posse. Et probatur arguendo de toto partem, quod argumentum valeret, l. que de 104, ff. de rei vindicta. Si enim filius excluditur a toto beneficio, sic & à parte, scilicet a pensione super partem fructuum. Sic *Gigas* in *consil.* f. 9. 86. de pensionibus, ut cum referat, & lequitur *Mandatum de signatura gratiae*, tit. de dispensatione ad beneficium in Ecclesia, in qua pater habuit. Tum etiam, quia Concilium eadem, f. 1. t. dum non improbat accelus, regresus, & coadiutorias, intellexit in omnibus legitime natis, & etiam in illegitimis, quando per eas non preterdunt beneficia in Ecclesia, in qua parentes obtinuerunt. Sic tenet *Nav.*, in *sanc.*, quod ponit post e. sequente, de *reip. clauz.*, à n. 5. usque ad 11. Et *Cos.* in *annuntiatione* illius.

3. At multo verius est posse, quia nullibi reperitur talis prohibito: neque argumentum de toto ad partem valet, quando in parte militat diversa ratio, quam in toto, ut bene *Socin.* junior cons. 187, v. 22. lib. 2. Sic *Gigas* in *consil.* f. 9. 86. de pensionibus, ut cum referat, & lequitur *Mandatum de signatura gratiae*, tit. de dispensatione ad beneficium in Ecclesia, in qua pater. Q. Quero an constituo. Spino *specie* testam, gl. 3. n. 22. *Plethora* & *Gomarus* per ipsum citati ibi.

4. Sed Trident. d. c. 15. statuit, ne filii clericorum possint habere pensiones super fructibus beneficiorum, quæ parentes eorum obtinuerint, vel alias obtinuerint, quando non sunt habiti ex legitimo matrimonio: quare cum hoc decreto loquuntur de futuris (ut dixi *dub. præc.*) filii clericorum, qui ante illud decretum obtinuerint pensiones super beneficium paternum, possint etiam modo retinere. Sic Spino ibi, dicens sic esse declaratum per Cardinales, & modo, multis clericorum filios obtinere pensiones super beneficium patrum obtinere ante hoc decretum.

5. Similiter cum *Tulcent.* ubi, (ut dixi *dub. 14.*) nihil innovet circa filios legitimos potuerunt etiam hodie obtinere pensiones super beneficium paternum.

DUBIUM XVII.

Quis possit dispensare cum filius legitiimi, vel illegitimi, ut succedant in beneficio paterno.

Certum est cum illegitimis solum Papam posse, ut patet ex e. dilectus, de filiis presbyt. & tenet omnes citandi.

2. Nota, quod *Sylvest.* beneficium, g. 13. Tab. 2. q. 19. Angel. verb. beneficium, n. 28. Arm. num. 33. dicunt, quod licet Episcopus nequeat cum his dispense, ut succedant in beneficio paterno, nec ut simul cum patre sint in eadem Ecclesia beneficiari, at potest dispense, ut mortuo patre in eadem Ecclesia habeant aliud beneficium. Sed, ut dixi *supra dub.* 15. cons. 2. ad hoc nulla requireatur dispensatio stando in jure communiquantico, juxta quod loquuntur huius auctores. At post Trident. f. 25. c. 15. de reforma, certum est cum hilis illegitimis clericorum non posse Episcopum dispense, ut obtineant beneficium in Ecclesia, in qua eorum patres jam definiti beneficium aliquando obtinuerunt, quia id gravissime prohibetur ibi, & improbanter dispensations futura; at Episcopus nequit dispense in lege generalis Concilii.

3. De filiis vero legitiimis dubium est, an possit Episcopus dispense, ut immediata succedant in beneficio paterno. Duplex est sententia.

Prima dicit non posse etiam parentes succedentia filiorum beneficiorum, quia cum eadem ratio sit in utroquo casu, idem ius eis debet, e. translationes, de conf. Ex. in re cetera, de refo. maxime, quia sumus in correlativis, quorum idem est ius, i. finali, & ibi Bartol. notab. ultimo, ff. de accept. sic Archid. & Hoff. quod referat *Pan.* inf. 4.

4. Secunda tamen sententia tenenda docet, non posse,

quia expedit d. e. dilectus, dicuntur non posse Episcopum, neque Legatum Papæ, & non sit distinctio de filiis legitimis, vel illegitimis. Item quia hæc prohibito sit de jure communio Pontificis, in quo Episcopus nequit dispense, eum inferior non posse in lege superioris dispensare. Hanc tenet *Ripa* c. inter ceteras, de refo. n. 27. gl. 6. 1. 56. d. 6. in fine, & *Apostolica* 8. q. 1. verb. *Præbendas.* *Mandatum de signatura gratiae*, tit. de dispensatione ad beneficium in Ecclesia, in qua pater. Glos. d. e. dilectus, ver. non oblat. *Rebus* præc. benef. tit. de dispensatione super defectu natum, num. 29. *Gigas* ubi supr. dicunt esse communem, *Bernardus Diaz* præf. canonica, c. 49. n. 4. *Jean.* Andr. quem referat, ac lequitur *Pan.* c. ex transmiss. de filiis presb. num. 7. *Prepositi* c. *Apostolica* 8. q. 1. dicens esse communem, & ibi gl. 6. verb. *Præbendas.* dicit forte hanc esse veram.

videtur manere *Mandatum de signatura gratiae*, tit. de dispensatione ad beneficium in Ecclesia, in qua pater, in fine, & refert ibi *Gigantem* g. 86. de pensionibus, dicere forte hoc posse sufficiens.

2. Secunda sententia probabilior ait, posse succedere: ratio, tum quia hoc non inventur expedit prohibito, & cum sit penale, potius est restringendam. Tum etiam, quia non militat eadem ratio, nempe quod detur successio hereditaria in beneficis, cum rurum sit, ut filii thesaurant parentibus, & eis beneficia regnent. Sic tenet *Rebus* præc. benef. tit. de dispensatione super defectu natum, num. 29. *Gigas* ubi supr. dicunt esse communem, *Bernardus Diaz* præf. canonica, c. 49. n. 4. *Jean.* Andr. quem referat, ac lequitur *Pan.* c. ex transmiss. de filiis presb. num. 7. *Prepositi* c. *Apostolica* 8. q. 1. dicens esse communem, & ibi gl. 6. verb. *Præbendas.*

D U B I U M X V I I I .

An sicut filii non possunt succedere in beneficio patris, ita & nepotes in beneficio avorum, & sic de reliquis descendantibus? & quid de collateralibus?

Certum est collaterales posse, quia nullibi habentur, lis prohibito, & non militat eadem ratio, quæ in descendencia, nempe ne detar successio in beneficis: & sic tenet omnes Doctores citandi.

2. Sed dubium est de nepotibus, & aliis descendantibus, & triplex est sententia.

Prima autem non posse nepotes succedere in beneficio avorum. Ratio, quia appellatione filiorum nepotes continentur, l. librorum, ff. de verb. signif. & f. sui, ins. de heret. qualit. Item qui fieri manifesta trah canonici decretis, item enim nequam filio dare beneficium, minimo negotio nepoti conceder. Sic tenet gl. 6. c. ad extirpandas, de filiis presb. vesti, & ibi *Inno.* *Imola.* c. ex parte, t. 1. de off. deleg. in fine, *Burda* d. c. ad extirpandas, n. 7. dicens communem esse, *Salcedo* præf. *Bernardus Diaz*, t. 59. *Guill.* & *Ramponi*, de tib. verb. & uxori, n. 693. *Rebus* præc. benef. tit. de dispensatione super defectu natum, num. 25. *C. Card.* & *Archid.* quis ibi refert, & num. 27. dicens (implique sequitur *Sale.* supra) hoc habere verum etiam in nepote legitimo ex ipso, vel spuria, & sic dicit *Rebus* confessus Senatus Tolosanus, & n. 26. dicit hoc esse verum, licet pater sit vivus: Idem tenet de nepotibus, immo & de omnibus descendantibus dicens idem *Lant.* & *Alanus*; quo referat *Turcent.* ubi in.

4. Sed Trident. d. c. 15. statuit, ne filii clericorum possint habere pensiones super fructibus beneficiorum, quæ parentes eorum obtinuerint, vel alias obtinuerint, quando non sunt habiti ex legitimo matrimonio: quare cum hoc decreto loquuntur de futuris (ut dixi *dub. præc.*) filii clericorum, qui ante illud decretum obtinuerint pensiones super beneficium paternum, possint etiam modo retinere. Sic Spino ibi, dicens sic esse declaratum per Cardinales, & modo, multis clericorum filios obtinere pensiones super beneficium patrum obtinere ante hoc decretum.

5. Similiter cum *Tulcent.* ubi, (ut dixi *dub. 14.*) nihil innovet circa filios legitimos potuerunt etiam hodie obtinere pensiones super beneficium paternum.

6. Immò idem dicit de omnibus descendantibus *Hoff.* *Sylvest.* *Tabern.* *Ang.* iii. *Arm.* ibi, n. 22.

7. Tertia sententia ceteris probabilior dicit, posse nepotes immediate succedere in beneficio avi. Ratio, quia cum hec decreta penalis sunt, sunt refringenda, cum ergo de filiis loquuntur, non sunt extendenda ad nepotes, maxime quia tantum in favorabilibus nepotes venient nomine filium, non autem in odiosis, l. *legiJulia*, & hoc cap. ff. de ritu nupt. 1. part. ff. de heret. *Bari*, l. librorum, n. 6. ff. de verb. signif. communiter receptus, ut tellatur *Cor.* lib. 2. ver. c. 8. n. 2. vers. primum, & *Sylopinus* infra. Item quia licet filii clericorum ab hereditate paterna omnino exclusantur, non tamen nepotes. Hanc tenet gl. 6. c. 2. d. 4ff. 56. & *Tr.* 9. 1. vers. præbendas. *D. Anton.* 3. p. iii. 28. c. 4. & *Rayner.* & *Brixensis*, quos referat *Turcent.* supra. *Blamerus* d. c. *Apostolica* 8. q. 1. dicens communem, & ibi *Præpositus* n. 20. & ibi *Archid.* *Panorm.* c. accident. de access. num. 2. & ex transmiss. num. 7. de filiis presb. &c. ad extirpandas, eodem, ita, n. 8. ibi *Joan.* *Andr.* *Gavera*, dicens sic praticari, lib. 7. de potest. *Legati*, n. 313. *Spino* specie test. gl. 3. n. 23.

DUBIUM XIX.

An sicut in parentum beneficiorum nequeant succedere filii, ita nec parentes in beneficiorum filiorum.

D U P L E X est sententia.

Prima dicit non posse etiam parentes succedentia filiorum beneficiorum, quia cum eadem ratio sit in utroquo casu, idem ius eis debet, e. translationes, de conf. Ex. in re cetera, de refo. maxime, quia sumus in correlativis, quorum idem est ius, i. finali, & ibi Bartol. notab. ultimo, ff. de accept. sic Archid. & Hoff. quod referat *Pan.* inf. 4.

4. Secunda tamen sententia tenenda docet, non posse,

Lib. II. Cap. I. Dub. XX. XXI. Sc.

D U B I U M X X I .

An regula de triennali locum habeat in foro conscientia, ita ut qui pacificè possidet beneficium triennio abhuc vero, & legitimis titulis, sed tantum colorato, possit transacto triennio illud tutu conscientia retinere, an tantum denegetur actio in foro externo adversario ad repetendum illud.

D U P L E X est sententia.

Prima dicit non reddere tutum in foro conscientia, & sic licet triennia posse non possit molestari per viam actionis, at potius per viam denunciationis evangelice, ratione peccati, quod contrahit retinendo; immo possit Præbatus ex officio privare illum ex beneficio. Præbatus ex verbis regulæ, ubi expedit dicit, super talibus beneficis sic triennio posse nequeant molestatari, & nullibi dicit, posse retinere. Ergo expedit tantum denegat actionem adversario: sic tenet *Cosmas* pragm. sancti, n. de pacif. posse, super verbo Triennium, & verbo multo. Et pro hac sententia refert *Nazarius*, flatius citandus *Ludov.* *Gomez* regula de triennio, f. 9. 58. sed male, quia oppositam sententiam teneret, ut mox dicam, & ipse *Naz.* fatetur in sua lectura semper manifeste anticipari super has questiones. Idem tenet *Cosmar.* reg. pof. 2. p. 9. n. 10. conclus. 7.

2. Secunda sententia probabilior doceat reddere tutum in utroquo foro, & sic transacto triennio posse tutu conscientia retinere, servatis conditionibus, de quibus statim. Ratio, quia, ut dicit *Lud.* *Gomez*, illa qu. s. illud triennium aquivoca præscriptioni, & sic posse debet gaudente eadem securitate, ac præscribens 40. ann. Item, quia licet titulus ester invalidus: ut Papa ad Vitandas lites, & scrupulos revindicat titulum per illam posse significationem triennalem. Et si in foro conscientia id non producit, non facit consilium eius. Hanc tenet *Lud.* *Gomez* regula de triennio, qu. 4. *Navarr.* lib. 3. cons. tit. de præbatis, & 42. per totum. *Gigas* antiqua, quæ est *Giglioloni de Monte Ferrato* reg. de triennali, *Philippus Probus* addit. ad *Cosmar.* pragm. sancti, tit. de pacif. posse, super verbo colatorem, gl. 13. *Rebus*, latè probans de pacif. posse, & n. 7. usque ad 28.

3. Nota tamen quod *Gomez* ea regula de triennali, g. 38. & 42. dicit, cum regula non dare titulum posse, sed tantum exceptionem, & posse significationem ad vitam posse, & hoc etiam in foro conscientia. Vide si alter habet ius ad illud beneficium, ejus ius per hanc regulam non annulatur, sed sustinatur durante vita triennialis posse significationem. Et si in futurum posse est in posteriori, sed postmodum a quicunque etiam ratione variis non inter præcipit molestari, excepto hostilitate causa, vel alterius legitimæ impeditum, de quod potest suum ius. Idem *Fel.* c. fecit, & sententia, & re judic. nu. 31. hoc autem decretum habetur in Concilio Balearum f. 27. paulo post præceptum, & hoc beneficii impeditus, ut nequeat posse in posteriori, sed postmodum a quicunque etiam ratione variis non inter præcipit molestari, excepto hostilitate causa, vel alterius legitimæ impeditum, de quod potest suum ius. Idem *Fel.* c. fecit, & sententia, & re judic. nu. 31. dicens idem sic judicasse Rotam. Idem *Cosmar.* alios referens, regula posse, 2. p. 9. 10. nu. 10. ad quod conferit, quod dicit *Panorm.* c. contingit, & de *cont.* nu. 14. quod posse decennalis defendit posse significationem, excluding alium, sed non dicit posse significationem, propter dictam gl. 13. et c. contingit, & verba confituntur, ubi ait, quod titulus beneficii nunquam præcipitur. Hinc infert idem *Ludov.* *Gomez* g. 60. quod fieri triennalis posse cum colorato titulo fructus legitimè retinere posse, & agentem exceptionem hujus regule expellere, at nequebit agere contra habentem verum titulum ad recuperationem alicuius fructum perceptorum, quia haec regula non defendit, nisi posse significationem, & ad hoc tantum concedit exceptionem, at in posteriori nihil tribuit.

4. Sed contrarium est verius, scilicet concedere verum titulum, & actionem ad agendum, ut latè probat *Rebus*, f. n. 21. & 29. & idem *Lud.* *Gomez* illa 58. refert quādam decisionem Rotam, & *Cosmar.* quādam Rotam Auditorem tenuisse, quod conferit verum titulum.

5. Imò habet tantum vim haec regula de triennali, quod si quis impetrat beneficium detinunt per aliquem per plus res annos cum clausula, quod habetur tempus detinendi præ excesso, non obstantibus regulis Cancellarie, non derogatur haec regula, quia decente supponit merum factum sine titulo: at haec regula loquitur de triennali posse cum titulo colorato. Sic *Lud.* *Gomez* regula de triennali, g. 17. sicut aliquantum dubius.

D U B I U M X X I .

An procedat haec regula de triennali contra minorum quatuordecim annis.

1. Difficultas est, an qui pacificè possidet triennio beneficium, quod debet minori, juvetur haec regula, ita ut minor nequeat refutari.

2. *Rebus* de pacif. posse, num. 207. latè probat juvare, nec minorum posse refutari, qui in beneficialeibus reputatur major, & ex parte, de refut. spoliis. & si annas, de juri, in 6. faciunt multi Doctores afferentes, in beneficialeibus

libus non esse restituendum minorem graviter lassum, quos refert *Covarr.* i. *variar.* c. 5. n. 1. & multi alii, quos iei referunt dientes, faltem hoc esse verum quando illud beneficium renunciatur à minori, in quod restituendum erat, alteri collatum fuerat. Quid contingit in praesenti, & faveat, si quod plerique, quos refert *ihi Covarr.* nu. 3. *versic.* quinque, annotarunt, feliciter non esse locum reclassificationis contractus, etiam in beneficitalibus deceptio ultra dimidium conseruit majoribus actate, ut in permutatione beneficiorum.

3 Sed *Gomez regula de triennali*, qu. 15. dicit, quod licet de rigore juris ita sit, at de sequitur, quae multum attenuatur in beneficitalibus, sic distinguendum est: si agitur de clavis vita, restituuntur minori, non obstante pacifica triennii possessione, si vero agitur de lucro captando, tunc non restituuntur, ut si minor plura beneficia haberet, & de uno posset vivere, vel si unum haberet quod tam onerosum esset ei, quam utile, tunc enim non restituuntur. Idem *Cofmas pragmat. sancti tit. de pacif. possess. verbo impedimenti*. Facit quod tenet *Covarr.* eo c. 5. n. 3. *versic.* contraria, alios referens, scilicet quod minor latus in beneficiis Ecclesiastici renunciatione, etiam id beneficium post eam renunciationem alteri collatum sit, est restituendum. Et hanc sententiam est probabilis, at prima est probabilior.

DUBIUM XXIII.

An non tantum possessor beneficij triennalis gaudet beneficio busus regule, ut molestati non possit, sed etiam is, cum quo talis possessor triennalis permutavit, & is, qui de novo habet beneficium possessor triennio per permittantem.

4 Dupliciter est sententia.

Prima, non gaudent nisi soli possessor, quia est privilegium personale, quod per sonum non egreditur, & pricilegium, de regulis juris in 6. Item, quia in beneficitalibus nulla datur successivo respectu tituli, c. 1. de prescr. & c. 2. n. 1. nam titulus praedecessoris extinguitur omnino per eum mortem, vel renunciationem, vel aliquid de jure mortui ad successorem transmittitur, cum nihil ex iure primi habeat, sed ex nova electione, & collatione, ut notant *Jona. Monach. Joan. Andr. & Guillelm.* quos refert *Lud. Gom. reg. de triennali*, q. 13. ubi hanc sententiam tenet, & secundum tenet *Cofmas pragm. sancti tit. de pacif. possess. & glorificator regule de triennali*.

2 Sed contrarium est verius; primo, quia praedecessor possidens beneficium cum colorato titulo per triennium, vel per decannos secundum dispositionem juris communis, praeferrit juri cuiuscumque competens, ut notat *Panor. c. confingit. 3. de dole. & contum.* Ergo tali jure potest uti successori, qua sit est in beneficitalibus excludere adorem per exceptionem juris non sibi, & in tali materia licitum est uti jure praedecessoris, ut docent *Compostel. Joan. Andr. Card. c. mandatum*, & *re script. Felin. & Imla c. capitulum, cok. tit. Rebuff. ubi infra*, & respondet ad rationem oppositum, quod non potest successor in beneficio uti jure praedecessoris, quando vult ex solo titulo, & possessione praedecessoris suis fundare sine novo titulo; fecit vero quando se fundat in proprio titulo nove acquirit, & ad excludendum alterius titulum excipit de jure sui praedecessoris. Secundo, quia regula generaliter dicit, non posse possessorum molestati, at molestati successores, molestatore, quia evicto successore, cogetur praedecessor redire beneficium, quod habuit ex permutatione. Hanc tenet *Rebuffus de pacif. possess. num. 157. 158. Ripa lib. 1. rebuff. conf. 17. Stephani de litteris gratia*, fol. 91. & multi excellentes viri, & Cancelariae juris Romani, ut refert *Gomez ea q. 13.*

3 An vero, si defundus triennialis possessor cooperat se defendere contra adorem molestatem, transferatur hoc iure in subrogatum in jure, & ad omne ius, quod quoniam defundus competit, conculpe *Gomez q. 14.*

DUBIUM XXIV.

Quae conditiones exigitur, ut triennalis possessor turus sit virtute regulae de triennali.

Dico, exigi decem conditions. Prima est, bona fides. Secunda, possesso. Tertia, ut sit pacifica. Quarta, per triennium. Quinta, ut possessor habeat sit beneficium Ecclesiastici. Sexta, ut adit titulus. Septima, ut titulus sit coloratus. Octava, ut non sit simoniacus possessor. Nonna, ut non sit violentus. Decima, ut non sit intritus in beneficio dipositio Apostolica ex aliqua reservatione generali in corpore juris clausa reservato. De quibus conditionibus scorum agendum est in decem dubiis sequentibus.

DUBIUM XXV.

Circa primam conditionem, an in possesso trienniali requiratur bona fides, ut possit se teneri bac regula.

4 Dupliciter est sententia.

Prima dicit, non requiri bonam fidem. Ratio, quia per hanc regulam aliquid de novo inducitur ultra jus commune, at nihil operaretur, nec de novo induceret, si ad eam exigeretur bona fides. Item, quia regula tantum petit titulum coloratum, & duo causas malefici excepti, scilicet simoniacum, & intrum in beneficio vacante apud Secdem. Item, quia in temporalibus in prescriptione agitur de maioris praedictio, cum per praedictionem verum jus, & dominium acquiratur, & sic non mirum, si requiratur bona fides: at per hanc regulam tantum acquiritur possesso de vitanda, & non mirum, si requiratur bona fides: at per hanc regulam tantum possit triennii possesso, non reddere tutum etiam in foro conscientie possidentem. Quia Papa ad vitandas lites, & serupulos hoc potuit facere, imo, & dare verum jus, & dominium proper plenissimum in beneficitalibus potest, quam habet *Idem Cofmas regula de triennali*, p. 2. §. 10. nn. 10, 11. at non reddere tutum in consientia.

2 Secunda sententia posterior tenet requiri bonam fidem possidentem, quia non est credibile velle Papam favere peccanti, ac malefici possessori. Item, quia ratio generalis est, malefici possessori nullo tempore praeferebatur. c. 2. poss. de regulis juris in 6. quod etiam in spiritualibus procedit, ut bene glori. c. contingit, & dole, & contum. verbi. constituantur, & dicendo hoc, aliquid ultra ius commune operatur haec regula, quia de iure communis temper poterat possessor molestati, nec praeferebatur titulus, ut bene *Rebuff. ubi infra*. Hanc tenet *Nazv. lib. 3. conf. 11. de prescr. cons. 42. in 2. conf. 30. Rebuff. de pacif. possess. n. 28. Guillelmus. conf. 1. de triennali*, q. 42. dicunt Rotam, re faptus disputata, nunc in hanc, nunc in aliam partem declinans.

DUBIUM XXVI.

Circa secundam conditionem, quae est possesso, quomodo intelligatur.

1 Dico, sat esse, sive per se, sive per alium pacifice possedit, sive triennio; quia qui possidet per alium, ipse videtur possidere, l. 1. §. de script. ff. de vi. & vi armata. Sic. *Rebuff. de pacif. possess. num. 4.*

2 Hoc tamen intelligitur, quando alius meo mandato accepte meo nomine possessionem; si enim id fecit abique meo mandato, licet possit ratum ego habeam, tantum computabitur tempus triennii à die mea ratificationis, & non à die, qua alter acceptis possessionem: puta ratificatione non potest retrotrahi in prejudicium tertii, sed tantum ratificantes, ut concidunt Doctores, & gl. c. ratum, & c. ratificatione, de reg. iuris in 6. Sic *Gomez regula de triennali*, q. 59. dicens sic est dicidit Rotam.

DUBIUM XXVII.

Circa tertiam conditionem, scilicet, ut possesso illa sit pacifica, quid intelligatur per pacificam.

1 Sit prima conclusio: hic pacifica possesso sumitur, id est sine lite. Et sic licet sit controversia verbalis, si non pervertunt ad citationem, dicetur pacifice possidere. Sic *Rebuff. de pacif. possess. num. 105. Bonif. Clement. unica. de sequenti. possess. ubi & gl. vers. ante.* explicat, quod autem item motum possidetur pacifice; postea vero non. Et ibi item *mota num. 18. Guida Pape q. 8.*

2 Secunda conclusio: non perturbatur pacifica possesso, licet reus per duas literas fatetur habuisse notitiam citationis contra eum aut triennium decreta, nisi pertinet sit alitem. *Gomez regula de triennali*, q. 55.

3 Tertia conclusio: per citationem nullam, ut quia debuit juridictione, non interrumpitur pacifica possesso. Sic latè probans, adducens plures decisiones Rotae, *Gomez regula de triennali*, q. 34. & *regula de annali*, q. 43. ubi multos Doctores refert, & *Cofmas pragmat. sancti tit. de pacif. possess. verbo iudicio*.

4 Hinc fit, quod si quis falsò assertus meus procurator citavit possessorum, qui post possedit triennio, iuratur haec regula, & dicetur pacificus possessor, licet postea ratificata sit retro in prejudicium tertii trahi, ut probavi *spr.* Sic *Gomez regula de triennali*, q. 59. dicens sic decidit Rotam.

5 Quarta conclusio: si possessor conveniretur ab adversario ante triennium, & ipse declinet forum, & antequam

Lib. II. Cap. I. Dub. XXVIII. XXIX. Ec.

confiatur judicis, labitur triennium, non dicitur pacifice possidere, quia non stetit per actionem, nec requiritur ad hoc licet contestatio. Sic *Rebuff. de pacif. possess. n. 170.*

6 Quinta conclusio: dicitur pacifice possidere possidens triennio, licet Episcopus, vel alius recipiat fructus primi anni, *Rebuff. ibi. num. 85.*

7 Sexta conclusio: ut non dicatur pacifice possidere, sat el, turbetur eius vicarius, quem reliquit, intra triennium, quia alias fieri posset frus recedendo. Sic *Rebuff. n. 85. M. in reperto, verbo possesso pacifico*, q. 13.

8 Septima conclusio: sat el, quod movetur lis super possessione intra triennium, ut non dicatur pacificus quoad proprietatem: unde non dicatur pacificus, quando movetur ei lis tam super possessionem, quam super proprietatem. Sic alios referens, & dicens ita servari in foreni judicio, *Rebuff. nu. 166. contra Gomez regula de triennali*, q. 53. ubi dicit non esse pacificum tantum, quando moverut lis super proprietate, focus quando super possessorum.

9 Adverte tamen, quod si mors sit super possessione,

& obtenta sententia super possessione, adverllus taceret per triennium, non posset possidere triennio, non movetur lis super proprietate, & dicatur possidere triennio, & colligitur ex simili figura capite possit. Et sic servari Rotae, ut firmat *Gomez regula de non iudicando iuxta formam publicacionis*, q. 5. neque obstat (inquit *Rebuff. num. 51.*) quod *Felin. c. Inscriptio. de recipiatis, & c. veniens. de accus. abserte, adipiscientem possessonem cum simplici signatura else intrum; id enim non est ita, quia intrulus dicatur qui non intrat per ostium: at hic per ostium intrat, cum habeat a Papa provocationem.*

10 Secundo dico, quod habet locum haec regula, licet quis possidet beneficium per triennium cum simplici signatura, quia ex sola signatura perficit gratia, nec requiritur scriptura ad essentiam gratiae. Sic late hoc probans, *Rebuff. de pacif. possess. nu. 50.* immo possesso canonice ex simplici figura capite possit. Et sic servari Rotae, ut firmat *Gomez regula de non iudicando iuxta formam publicacionis*, q. 5. neque obstat (inquit *Rebuff. num. 51.*) quod *Felin. c. Inscriptio. de recipiatis, & c. veniens. de accus. abserte, adipiscientem possessonem cum simplici signatura else intrum;* id enim non est ita, quia intrulus dicatur qui non intrat per ostium: at hic per ostium intrat, cum habeat a Papa provocationem.

11 Tertio dico, quod habet locum haec regula, licet alter possidet triennio, non dicatur pacificus

12 Quartu conclusio: quando partes intra triennium feceint compromissum, licet alter possidet triennio, non dicetur durante compromissu pacifice possidere, ut colligitur ex *Clement. quatuor*, & *de appell.* Et quia non potuit pars durante compromissu adire judicem, & propecula caput fuisse incursione posita in compromissu. Sic *Rebuff. ibi. num. 292. contrarium Nazv. lib. 3. conf. in antiquis. tit. de probandis, conf. 40. nu. 6.*

13 Nona conclusio: si litiget quis adversus unum per il-

lud triennium, & adversus alios, non dicetur pacificus

quod alios. Sic contra *Genezim qu. 22.* ubi dicit, & late probat etiam quod alios, non esse pacificum, & sic semper levigat Rotam, teneat *Rebuff. latè probans num. 165. 167. Cofmas pragmat. sancti tit. de pacif. possess. super verbo terminorum, verbi. quatinus amittit lis.*

14 Quinta conclusio: per appellationem extrajudicalem intimatum possessori, fuit inserpta interposita in principio, fuit in medio triennii, licet appellatio, & defertur praefixa possessionem triennalem, interrumpitur pacifica possidere, quia non dicatur cessare lis in beneficitalibus, donec sit sententia. *Gomez ibi. q. 54.*

DUBIUM XXVIII.

Circa quartam conditionem, scilicet ut possesso pacifica sit per triennium, qualiter hoc triennium intelligitur.

1 Primò dico, quod hoc triennium debet esse omnino completum, quia ubicumque lex requirit certum tempus, oportet quod sit completum, & computari de momento ad momentum, l. 3. §. monov. 105. de minoribus. Sic tenet *Rebuff. de pacif. possess. num. 266. Gomez regula de triennali*, q. 20. *Cofmas pragmat. sancti tit. de pacif. possess. verbo iudicio*.

2 Secundò dico, hoc triennium debet esse continuum, quia semper, quando in iure requiritur aliquod tempus, debet esse continuum, ut probavi cum multis *Doctoribus lib. 5. summa c. 4. nu. 31.* Sic *Gomez ea q. 20. excipe ramum casum, quo medio ex tempore allor sit impeditus, ut dixi supra, dabo 20. num. 2. in principiis.*

3 Tertio dico, quod possidit beneficium pacifice beneplacito, & oblit, vel renunciavit, & successor per annum pacifice, non conjugentur haec duo tempora, quia in beneficium non succeditur iure haereditatem. Item quia titulus praedecessoris morte, vel renunciatione fuit penitus extinctus. Sic *Rebuff. ibi. latè probans num. 267. Gomez ea q. 20. Cofmas ibidem, verbo possedit.*

4 Si tamen quis possidet per annum annum beneficium, ad quod reverlus fuerat, iuxta c. si beneficia, de prebendis in 6, qui scilicet renunciatio fuit nulla, vel metu extorta, & antea possedebat biennio, licet de rigore juris reverlus videatur hoc non sit esse, quia possidetur semel dimissum non restituuntur, nisi apprehendatur, l. denique, ff. ex quibus causa. Et ideo necessarium videatur de novo triennio possidere: at de sequitur videatur hoc sit esse, quia possidetur libere potest redire ad suum beneficium, debet esse nisi aliquis detrahit. Item quia non videtur amittere titulum, nec possesso, postquam libere sine nova collatione potest redire ad ipsum. Sic *Rebuff. ibi. nu. 270. 271. & nu. 273.* ubi dicit sic iudicatum esse Burgundie.

5 Tertio dico, quod si quis triennio continuo possidet vicere, & licet aliquando nomine beneficij veniant. Sic *Gomez regula de triennali*, q. 3. *Cofmas pragmat. sancti tit. de pacif. possess.*

6 Sexto dico, quod licet vicarius Episcopi dignitatem comprehenduntur etiam Archiepiscopi, Episcopi, Abbatibus, & qui iurisdictionem habent ordinarium, non recognoscunt superiori Episcopum. Et procedit in dignitate seculari, quam regulari, quando dignitas est ecclesiastica: fucus quando est secularis, & temporalis. Haec *Rebuff. nu. 63. iugno ad 75.* & quia numeri Abbatissim, advertes, quod feminina etiam iuratur haec regula in dignitate, cuius est capax, ut quando feminina conceditur dignitate per Papam in titulum, vel administrationem, ut in Abbatissim, vel Priorissim perpetua. Sic *Rebuff. num. 3. Gomez regula de triennali*, q. 3. *Cofmas pragmat. sancti tit. de pacif. possess.*

7 Septimus dico, quod licet vicarius Episcopi dignitatem habet dicitur, glori. *Clement. & si principatis, de recipiatis.* At non iuratur haec regula; quia illa dignitas potius est Episcopi, cuius vices gerit, c. 1. de offic. vicarii, in 6, ibi. *Rebuff. num. 79.*

8 Octavo dico, quod non habet locum in feudi ecclesiasticis, licet aliquando nomine beneficij veniant. Sic *Gomez regula de triennali*, q. 4. late probans.

9 Noveno dico, quod intelligitur, etiam*Capitulum, collegium, vel conventus beneficium possidere*, quia sunt verè beneficia. *Rebuff. num. 87. & 90.*

10 Undecimo dico, quod non habet locum in pensionibus, unde non solvens pensionem per triennium, sive finibus, sed fuit praedecessori imposita fieri, non iuratur haec regula. Sic *Rebuff. nu. 91. Gomez q. 50. addens idem esse, quando confitit pensioni, & regrestri ob non solutionem.*

DUBIUM XXIX.

Circa quintam conditionem, scilicet ut possesso illa sit beneficij ecclesiastici, quid per hoc intelligatur.

1 Primò dico, quod non intelligitur, sive habeat beneficium in titulum, sive in commendam ad vitam, quia talis commenda est titulus. Sic *Cofmas pragm. sancti tit. de pacif. possess. verbo titulum*, Boerius in addit. ad *Dynum*, reg. 1. de reg. paris in 6. *Rebuff. de pacif. possess. a nu. 35. iugno ad 48.* ubi dicit si videlicet servari in foreni judicio, & latifimè *Gomez regula de triennali*, qu. 5. secus dicens esse, quando commenda est ad tempus: & refert aliquas decisiones Rotae ad hoc, licet etiam in contrarium, nempe non habere locum in commenda perpetua, nec esse titulum, refeat.

2 Secundo dico, quod habet locum haec regula, sive quis possidet beneficium per triennium cum simplici signatura, quia ex sola signatura perficit gratia, nec requiritur scriptura ad essentiam gratiae. Sic late hoc probans, *Rebuff. de pacif. possess. nu. 50.* immo possesso canonice ex simplici figura capite possit. Et sic servari Rotae, ut firmat *Gomez regula de non iudicando iuxta formam publicacionis*, q. 5. neque obstat (inquit *Rebuff. num. 51.*) quod *Felin. c. Inscriptio. de recipiatis, & c. veniens. de accus. abserte, adipiscientem possessonem cum simplici signatura else intrum;* id enim non est ita, quia intrulus dicatur qui non intrat per ostium: at hic per ostium intrat, cum habeat a Papa provocationem.

3 Tertio dico, quod habet locum haec regula, sive quis possidet beneficium in officiis, seu temporalibus, & profanis, quia regula loquitur de beneficis, & officiis ecclesiastici. *Rebuff. ibi. nu. 300. verbo 300. verbo terminorum, verbo iudicio*.

4 Quartu dico, quod habet locum in quilibet titulo, sive possessor habuerit collationem beneficij per triennium, sive electionem non requirent confirmationem, ut quando electio fit ab eo, qui potest confirmare, ubi enim haec requiritur, non fat sit sola electio, quia hic titulus beneficii largi appetit pro qualibet modo à iure approbat obtinendi beneficia. Unde procedit etiam in praesento & instante, cum instituto sit ecclesiastici beneficij, & Ecclesiastice collatione. Idem in permutatione per superiori approbat. Idem in translato auctoritate Papae; quia translatione sic facta dicitur canonicus titulus. Haec *Rebuff. num. 52.* latius probans.

5 Quinto dico, quod habet locum tam in beneficio principali, quam unito; quia possidendo principale per triennium, non potest etiam super unito molestati, quando facta est valia unito, & vocatis iis, quorum inter se, & iuncti facta est unitio de uno beneficio alteri accessori, & possedit principale: secus quando possedit accessori, vel facta est unitio ex quo principale. Haec *Rebuff. num. 62.* latius probans.

6 Si tamen post unionem rite factam quis imponet illud beneficium unitum, & possidet triennio, non iuratur haec regula, quia beneficium non vacabat. Sic *Rebuff. ibi. num. 62. Gomez regula de triennali*, q. 8. Sive (inquit) est factio unitio perpetua, sive ad vitam illius, qui habebat.

7 Sexto dico, quod habet etiam locum in praesentia, sive comprehenduntur etiam Archiepiscopi, Episcopi, Abbatibus, & qui iurisdictionem habent ordinarium. Non recognoscunt superiori Episcopum. Et procedit in dignitate seculari, quam regulari, quando dignitas est ecclesiastica: fucus quando est secularis, & temporalis. Haec *Rebuff. ibi. nu. 63. iugno ad 75.* & quia numeri Abbatissim, advertes, quod feminina etiam iuratur haec regula in dignitate, cuius est capax, ut quando feminina conceditur dignitate per Papam in titulum, vel administrationem, ut in Abbatissim, vel Priorissim perpetua. Sic *Rebuff. num. 3. Gomez regula de triennali*, q. 3. *Cofmas pragmat. sancti tit. de pacif. possess.*

8 Septimus dico, quod licet vicarius Episcopi dignitatem habet dicitur, glori. *Clement. & si principatis, de recipiatis.* Ab non iuratur haec regula; quia illa dignitas potius est Episcopi, cuius vices gerit, c. 1. de offic. vicarii, in 6, ibi. *Rebuff. num. 79.*

9 Octavo dico, quod non habet locum in feudi ecclesiasticis, licet aliquando nomine beneficij veniant. Sic *Gomez regula de triennali*, q. 4. late probans.

10 Noveno dico, quod intelligitur, etiam*Capitulum, collegium, vel conventus beneficium possidere*, quia sunt verè beneficia. *Rebuff. num. 87. & 90.*

11 Undecimo dico, quod non habet locum in pensionibus, unde non solvens pensionem per triennium, sive finibus, sed fuit praedecessori imposita fieri, non iuratur haec regula. Sic *Rebuff. nu. 91. Gomez q. 50. addens idem esse, quando confitit pensioni, & regrestri ob non solutionem.*

